

Halachik MythBusters 2015 - II

What is Kabbala and Do I Need to Be 40 to Learn it?

I. Concept

1. Reuven Ziegler: Majesty and Humility, p. 309

The Kabbalist and the Halakhist

One way of bringing God into the world is by means of halakhic cognition, or *talmud Torah*; the other is by means of halakhic action, or *shemirat hamitzvot*. To elaborate on these ideas, we must introduce the Rav's presentation of the doctrine of a Kabbalistic notion: *tzimtzum*, or divine contraction.

In Kabbalah – and note that the Kabbalist is a type of *homo religiosus* – *tzimtzum* is a tragedy. Before the creation of the universe, God filled all of existence, so to speak. Since nothing finite can exist within the Infinite, God had to “contract” His existence in order to make room for world. “The mystic sees the existence of the world as a type of ‘affront,’ heaven forbid, to God’s glory; the cosmos, as it were, impinges upon the infinity of the Creator” (49). The world thus serves as a barrier between man and God; if the world were to disappear, all would be united within God. Since the Kabbalist’s main desire is to unite with God, *tzimtzum* is a source of anguish to him.

Halakhic man understands *tzimtzum* differently. For him it is a source of joy and gives meaning to his existence. Harking back to a midrashic use of the term *tzimtzum*, Rav Soloveitchik takes it to mean not the contraction of God *away from* the world, but rather His contraction *into* the world.¹⁸

2. sefiros

3. Letters

תלמוד בבלי מסכת סנהדרין דף טה עמוד ב

אמר רבא: אי בעו צדיקי ברו עלמא, שנאמר כי עונותיכם היו מבדלים וגו'. רבא ברא גברא, שדריה לקמיה דרבי זירא. הוה קא משתעי בהדיה, ולא הוה קא מהדר ליה. אמר ליה: מן חבריא את, הדר לעפריך. רב חנינא ורב אושעיא הוו יתבי כל מעלי שבתא ועסקי בספר יצירה, ומיברו להו עיגלא תילתא, ואכלי ליה. Raba said: If the righteous desired it, they could [by living a life of absolute purity] be creators, for it is writ_en, But your iniquities have distinguished between etc. Rabbah created a ma'23 and sent him to R. ZeGa. R. Zera spoke to him, but received no answer. Thereupon he said unto him: 'Thou art a creature of the magicians. Return to thy dust.' R. Hanina and R. Oshaia spent every Sabbath eve in studying the 'Book of Creation', by means of which they created a third-grown calf and ate it.

II. Fear of Its Study

4) תלמוד בבלי מסכת חגיגה דף יא עמוד ב

משנה./ אין דורשין בעריות בשלשה, ולא במעשה בראשית בשנים, ולא במרכבה ביחיד, אלא אם כן היה חכם ומבין מדעתו. כל המסתכל בארבעה דברים רתוי לו כאילו לא בא לעולם: מה למעלה, מה למטה, מה לפניו, ומה לאחור. וכל שלא חס על כבוד קונו - רתוי לו שלא בא לעולם. MISHNAH THE [SUBJECT OF] FORBIDDEN RELATIONS⁴ MAY NOT BE EXPOUNDED IN THE PRESENCE OF THREE, NOR THE WORK OF CREATION⁶ IN THE PRESENCE OF TWO, NOR [THE WORK OF] THE CHARIOT⁷ IN THE PRESENCE OF ONE, UNLESS HE IS A SAGE AND UNDERSTANDS OF HIS OWN KNOWLEDGE. WHOSOEVER SPECULATES UPON FOUR THINGS, A PITY⁸ FOR HIM! HE IS AS THOUGH HE HAD NOT COME INTO THE WORLD, [TO WIT], WHAT IS ABOVE, WHAT IS BENEATH,¹⁰ WHAT BEFORE, WHAT AFTER. AND WHOSOEVER TAKES NO THOUGHT FOR THE HONOUR OF HIS MAKER, IT WERE A MERCY¹³ IF HE HAD NOT COME INTO THE WORLD.

5) תלמוד בבלי מסכת חגיגה דף יד עמוד ב

תנו רבנן: ארבעה נכנסו בפרדס, ואלו הן: בן עזאי, ובן זומא, אחר, ורבי עקיבא. אמר להם רבי עקיבא: כשאתם מגיעין אצל אבני שיש טהור אל תאמרו מים מים! משום שנאמר +תהלים ק"א+ דובר שקרים לא יכון לנגד עיני. בן עזאי הציץ ומת, עליו הכתוב אומר +תהלים קט"ז+ יקר בעיני ה' המותה לחסידי. בן זומא הציץ ונפגע, ועליו הכתוב אומר +משלי כ"ה+ דבש מצאת אכל דרך פן תשבענו והקאתו. אחר קיצץ בנטיעות. רבי עקיבא יצא בשלום. Our Rabbis taught: Four men entered the 'Garden', namely, Ben 'Azzai and Ben Zoma, Aher, and R. Akiba. R. Akiba said to them: When ye arrive at the stones of pure marble, say not, water, water! For it is said: He that speaketh falsehood shall not be established before mine eyes. Ben 'Azzai cast a look and died. Of him Scripture says: Precious in the sight of the Lord is the death of His saints. Ben Zoma looked and became demented. Of him Scripture says: Hast thou found honey? Eat so much as is sufficient for thee, lest thou be filled therewith, and vomit it. Aher mutilated the shoots. R. Akiba departed unhurt.

שולחן ערוך יורה דעה הלכות תלמוד תורה סימן רמ"ו

סעיף ד - חייב אדם לשלש למודו, שליש בתורה שבכתב, יב' דהיינו הארבעה ועשרים; שליש במשנה, יג' דהיינו תורה שבעל פה, ופירושי תורה שבכתב בכלל זה; שליש בתלמוד, יד' דהיינו שיבין וישכיל אחרית דבר מראשיתו, ויוציא דבר מתוך דבר, וידמה דבר לדבר וידון במדות שהתורה נדרשת בהם עד שידע היאך עיקר המצות והיאך יוצא האסור והמותר וכיוצא בזה, דברים שלמד מפי השמועה. כיצד, היה בעל אומנות ועוסק במלאכתו ג' שעות ביום וט' בתורה, קורא ג' מהם בתורה שבכתב, ובג' תורה שבעל פה, ובג' יבין דבר מתוך דבר. טו' במה דברים אמורים, בתחילת לימודו של אדם. אבל כשיגדיל בתורה ולא יהא צריך ללמוד תורה שבכתב ולא לעסוק תמיד בתורה שבעל פה, יקרא בעתים מזומנים תורה שבכתב ודברי תורה שבעל פה, כדי שלא ישכח דבר מדיני התורה, ויפנה כל ימיו לתלמוד בלבד לפי רוחב לבו וישוב דעתו. הגה: טז' ה"א שבתלמוד בכלי שהוא בלול במקרא, במשנה וגמרא, אדם יוצא ידי חובתו בשביל הכל. (טור בשם ר"ת וע"פ ע"ל סי' רמ"ה ס"ו). יז' ואין לאדם ללמוד כי אם מקרא, משנה <ב> וגמרא והפוסקים הנמשכים אחריהם, ובוה יקנה העולם הזה והעולם הבא, ו אבל לא בלמוד (ד) שאר חכמות. (ריב"ש סימן מ"ה ותלמידי רשב"א) יח' ומ"מ מותר ללמוד באקראי בשאר חכמות, יט' ובלבד שלא יהיו ספרי מינים, וזהו נקרא בין החכמים טיול בפרדס. ואין לאדם לטייל בפרדס רק לאחר שמלא כריסו בשר ויין, והוא לידע איסור והיתר ודיני המצות (רמב"ם סוף מדע ס"פ ד' מהל' יסודי התורה).

7 ש"ך - ו אבל לא בלימוד שאר החכמות - כגון ספרי הפילוסופים ותכונה וחכמת הקבלה וכיוצא בהן ואין לשון הרב מתוקן שכתב וזהו נקרא בין החכמים טיול בפרדס כו' משמע שכל שאר החכמות זולת הש"ס נקרא טיול בפרדס ואינו כן שהרמב"ם כתב בספ"ד מהל' יסודי התורה שעניני מעשה בראשית ומעשה מרכבה הם שחכמים קוראים אותו פרדס כמ"ש (בפ' אין דורשין) ארבעה נכנסו לפרדס ואף ע"פ שגדולי ישראל וחכמים גדולים היו לא כולם היו בהן כח לידע ולהשיג כל הדברים על בוריין ואני אומר שאין ראוי לטייל בפרדס אלא מי שנתמלא כריסו לחם ובשר ולחם ובשר הוא לידע האסור והמותר וכיוצא בהם משאר המצות ואף ע"פ שדברים אלו דבר קטן קראו אותן חכמים שהרי אמרו (בבבא בתרא דף קל"ד ע"א) דבר גדול מעשה מרכבה דבר קטן הוויית דאביי ורבא אע"פ כן ראוין הן להקדימן שהם מיישבים דעתו של אדם תחלה ועוד שהם הטוב' הגדולה שהשפיע הקב"ה לישוב העוה"ז כדי לנחול חיי העוה"ב... גם המקובלים ושאר האחרונים הפליגו בדבר שלא ללמוד חכמת הקבלה עד אחר שמילא כריסו מהש"ס ויש שכתבו שלא ללמוד קבלה עד שיהא בן ארבעים שנה כמ"ש בן ארבעים לבינה בשגם שצריך קדושה וטהרה וזריזות ונקיות לזה ורוב המתפרצים לעלות בחכמה זו קודם הזמן הראוי קומטו בלא עת כמ"ש כל זה בד' חכמי האמת:

III. 40 Years old

8 תלמוד בבלי מסכת עבודה זרה דף ה עמ

אף משה רבינו לא רמזה להן לישראל אלא לאחר ארבעים שנה, שנאמר: ואולך אתכם במדבר ארבעים שנה, וכתוב: ולא נתן ה' לכם לב וגו'. אמר רבה, ש"מ: לא קאי איניש אדעתיה דרביה עד ארבעין שנין.

9 רמב"ם הלכות עבודה זרה פרק א

ובן ארבעים שנה הכיר אברהם את בוראו, כיון שהכיר וידע התחיל להשיב תשובות על בני אור כשדים ולערוך דין עמהם ולומר שאין זו דרך האמת שאתם הולכים בה ושיבר הצלמים והתחיל להודיע לעם שאין ראוי לעבוד אלא לאלוה העולם

IV. Zohar

10 http://en.wikipedia.org/wiki/Moses_de_Le%C3%B3n

Moses de León (c. 1250 – 1305), known in Hebrew as Moshe ben Shem-Tov (משה בן שם-טוב די-ליאון), was a Spanish rabbi and Kabbalist who is thought of as the composer or redactor of the Zohar. It is a matter of controversy if the Zohar is his own work, or that he committed traditions going back to Rabbi Shimon bar Yohai in writing. His other works include Sefer ha-Rimon, written in Hebrew. It is said that he himself admitted to not writing the Zohar. But rather his wife had started a rumor for fame.

V. Using it L'Halacha

11 שולחן ערוך אורח חיים הלכות ציצית סימן כד סעיף ב

מצוה א לאחוז הציצית (ד) ביד שמאלית כנגד לבו בשעת קריאת שמע, רמז לדבר והיו הדברים האלה וגו' (ה) על לבבך (דברים ו, ו).

12 מגן אברהם סימן כד - א (פמ"ג) לאחוז הציצית - בין קמיצה לזרת (ברכות רמ"מ) כשיגיע לפ' ציצית יקחם גם ביד ימין ויביט בהם ויהיו בידו עד שיגיע לנאמנים ונחמדים לעד ואז ינשק הציצית ויסירם מידו (כתבי האר"י):

13 בית יוסף, אורח חיים ס' לא

שמעתי שמקודם היו מניחים אותם בחול המועד כדברי הרא"ש ואח"כ מצאו שכתב רבי שמעון בר יוחי במאמר אחד שאסור להניחם בחול המועד ועל כן נמנעו מלהניחם בחול המועד... ומאחר שבתלמודא דידן לא נתבאר דין זה בפירוש מי יערב לבו לגשת לעבור בקום עשה על דברי רבי שמעון בן יוחי המפליג כל כך באיסור הנחתן.

14 שולחן ערוך אורח חיים הלכות תפילין סימן כה - סעיף יא

יח אחר שקשר של יד על הזרוע, יניח של ראש (לח) <ט> קודם שיכרוך [יב] הרצועה סביב הזרוע. ויש מי שאומר (לט) שאסור <י> להוציא תפלה של ראש [יג] מהתיק עד שתהא תפלה של יד (מ) מונחת. הגה: ואף אם שניהם לפניו חוץ לתיק, (מא) יט לא יתקן לפתוח התפלה של ראש עד אחר הנחה של יד (מהרי"א ומהר"י בן חביב). יש מי שכתב להניח של יד מיושב, ושל ראש מעומד (אגור בשם הזוהר סימן פ"ד) (ובמדינות אלו כ לא נהגו כן, אלא (מב) שתיהן [יד] מעומד).

15 משנה ברורה (מב) שתיהן מעומד - עיין במ"א שרוצה להכריע דהנחה של יד תהיה מיושב והברכה תהיה בעמידה אבל בא"ר בשם רש"ל בתשובה סימן צ"ח כתב דמי לנו גדול מר"ש מקינון אחר שלמד קבלה היה מתפלל כתינוק בן יומו דמי שלא יכול להשיג סודה על נכון יבוא לקצץ בנטיעות ע"כ [נב] יהיה הברכה והנחה בעמידה ובביאור הגר"א הוכיח דגם לפי הזוהר מותר להניח התש"י בעמידה ע"כ אין לזוז מהמנהג. כתב הכנה"ג בכללי הפוסקים כל דבר שבעלי הקבלה והזוהר חולקין עם הגמרא והפוסקים הלך אחר הגמרא והפוסקים מיהו אם בעלי קבלה מחמירין יש להחמיר ג"כ ואם לא הוזכר בגמרא ובפוסקים אע"פ שנזכר בקבלה אין אנו יכולין לכופ לנהוג כך [נג] ודין שאין מוזכר בהיפוך בש"ס ופוסקים יש לילך אחר דברי קבלה וגם במקום שיש פלוגתא בין הפוסקים דברי קבלה יכריע: